

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/2-2616 din 05.05 2017

Nr.04-09/343 din 11 aprilie 2017

Ministerul Culturii

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii monumentelor de for public.

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director adjunct

Cristina ȚARNĂ

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr.ELO17/4097 din 04.05.2017

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii monumentelor de for public nr.192 din 30.09.2011

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.780/2001 privind actele legislative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție, aprobată prin Ordinul nr.179 din 17 noiembrie 2016 a directorului Centrului Național Anticorupție.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Culturii, ceea ce corespunde art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-11 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional „*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente [...];*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate.”*

Cu referire la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative,

autorul a respectat parțial etapele asigurării transparenței decizionale. Astfel, normele propuse au fost plasate pentru consultare publică pe pagina web a Ministerului Culturii la data de 09 decembrie 2016, fiind respectat termenul minim de 10 zile lucrătoare pentru prezentarea recomandărilor pe marginea proiectului, de către părțile interesate.

Cu toate acestea, în compartimentul „Inițierea elaborării deciziilor” autorul proiectului nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de decizie. În consecință, a fost omisă o etapă esențială a procesului de asigurare a transparenței procesului de elaborare a deciziilor, statuată la art.8 lit.a) din Legea nr.239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional.

Prin urmare, având în vedere că proiectul a fost plasat pe pagina oficială web indicată supra, precum și apreciind termenele pentru consultări publice, transparența în procesul decizional a fost asigurată.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

În cadrul notei informative autorul stabilește că: *„Legea monumentelor de for public a fost adoptată de Parlamentul Republicii Moldova pe data de 30 septembrie 2011. În baza analizei practicii de implementare a prevederilor legii în perioada anilor 2011-2016, s-a constatat necesitatea operării unor modificări și completări/ajustări a textului acesteia, pentru asigurarea funcționării ei cât mai eficiente.*

Principalele precizări/ajustări operate s-au referit la definiția de monument de for public, la articolul consacrat zonelor de protecție a monumentelor de for public, precum și la instituirea Bazei naționale de date a monumentelor de for public”.

În urma analizei, se constată că prevederile proiectului servesc scopul declarat de către autor în nota informativă.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesele naționale de a păstra și promova memoriile culturale și istorice ale societății. Totodată, normele elaborate vin să protejeze monumentele de for public, prin stabilirea unei zonă de protecție, fiind amplasată perimetral monumentului.

Astfel, se consemnează că interesele promovate sunt conforme interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă. În conformitate cu art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, proiectele de acte legislative sunt însoțite de „nota informativă care include:

a) condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;

b) principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;

c) referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul

compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză”.

În nota informativă autorul relevă condițiile ce au impus elaborarea proiectului, evidențiază elementele noi ale proiectului și prezintă argumentele concludente. Astfel, au fost respectate cerințele art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative.

1.5.2. Argumentarea economico-financiară. Conform art.20 lit.d) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină *„d) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”*.

Implementarea prevederilor proiectului nu necesită alocarea unor mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat și autorul stabilește expres acest fapt în cadrul notei informative.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.19 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative *„Textul proiectului de act legislativ se elaborează în limbă de stat, cu respectarea următoarelor reguli:*

- a) fraza se construiește conform normelor gramaticale, astfel încât să exprime corect, concis și fără echivoc ideea, să fie înțeleasă ușor de orice subiect interesat;*
- b) într-o frază este exprimată o singură idee;*
- c) se utilizează termeni adecvați, compatibili cu cei utilizați în legislația comunitară ori similari lor, și de o largă circulație;*
- d) noțiunea nu se redă prin definiția ei sau printr-o frazeologie, ci prin termenul respectiv;*
- e) terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislative comunitare [...].*

Astfel, conținutul proiectului este expus în limbă simplă, clară și concisă, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.19 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul acordă competențe Ministerului Culturii de a gestiona Baza națională de date a monumentelor de for public, ca autoritate responsabilă de ținerea centralizată a evidenței monumentelor de for public (art.13 alin.(2) din Legea monumentelor de for public nr.192/2011).

De asemenea, normele propuse acordă competențe administrației publice locale, în ceea ce privește atribuirea terenurilor de pământ pentru edificarea monumentelor de for public, emiterea autorizațiilor privind conservarea/restaurarea și edificarea monumentelor de for public, precum și amenajarea terenului aferent. În acest sens, art.4 din Legea nr.435/2006

privind descentralizarea administrativă, stabilește domeniile de activitate ale autorităților publice locale, printre care sunt: planificarea urbană, administrarea instituțiilor de cultură, turism și sport de interes raional, alte activități cu caracter cultural.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Culturii, în scopul îmbunătățirii cadrului legal privind monumentele de for public.

Proiectul respectă, în mare parte, rigorile de transparență decizională, este conform interesului public, nu aduce atingere drepturilor fundamentale ale omului și argumentele invocate în nota informativă justifică soluțiile proiectului.

Normele expertizate nu conțin factori și riscuri de corupție.

04 mai 2017

Experți ai Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Cristina Diacenco, inspector superior

